

เอกสารอ้างอิง

- กรรวิ พุเต็งวงศ์. (2548). การจัดการอาการปวดและผลลัพท์ในผู้ป่วยหลังผ่าตัด. วิทยานิพนธ์
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการสร้างแนวเวชปฏิบัติ ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย. (2544). คำแนะนำ
การพัฒนาเวชปฏิบัติ: Clinical Practice Guidelines. *สารราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย*. 18 (6), 37-47.
- งานห้องผ่าตัด. (2547-2549). *ทะเบียนผู้ป่วยผ่าตัด*. เชียงใหม่: งานเวชทะเบียนและสถิติ
โรงพยาบาลสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่.
- จิตร สิทธิอมร, อนุวัฒน์ ศุภชุตินุกูล, สวงวนสิน รัตนเลิศ, และเกียรติศักดิ์ ราชบริรักษ์. (2543). *Clinical
Practice การจัดทำและนำไปใช้* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ดีไซน์.
- เจือกุล อโนธรมณ์. (2546). การบรรเทาปวดโดยไม่ใช้ยา. *วารสารพยาบาล*, 52(2), 73-83.
- เจือกุล อโนธรมณ์. (2550). บทบาทของพยาบาลในการป้องกันอาการปวดจากการผ่าตัด. *วารสาร
พยาบาลศาสตร์*, 25(1), 14-23.
- จันทร์รา ทองใส. (2548). ผลของการโคชต่อความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพ
ในการจัดการความเจ็บปวดของผู้ป่วยหลังการผ่าตัดใหญ่. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉวีวรรณ ชงชัย. (2548). การพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก. *วารสารสภาการพยาบาล*, 20(2), 63-75.
- ดวงดาว ดุลยธรรม, ประณีต ส่งวัฒนา, สุดศิริ หิรัญชุนหะ, และสุนทร โสถถิพันธ์. (2545). ผลของ
ดนตรีบำบัดต่อความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดชนิดครึ่งกระดูกต้นขา. *วารสารสภาการ
พยาบาล*, 17(2), 36-54.
- ทิพย์ถาวร เพชรประพันธ์, วงจันทร์ เพชรพิเชษฐเชียร, และอรัญญา เชาวลิต. (2546). การรับรู้
ความสามารถและการปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพในการบรรเทาปวดโดยวิธีที่ไม่ใช่ยาใน
ผู้ป่วยมะเร็ง. *วารสารสภาการพยาบาล*, 18(3), 65-85.
- นवलสกุล แก้วลาย, พิกุล นันทชัยพันธ์, และฉวีวรรณ ชงชัย. (2546). การวิเคราะห์เมตาเกี่ยวกับ
วิธีการพยาบาลเพื่อจัดการกับความเจ็บปวดหลังผ่าตัด. *พยาบาลสาร*, 30(4), 25-42.
- นันทา เล็กสวัสดิ์. (2540). *การพยาบาลผู้ป่วยก่อนและหลังผ่าตัด* (พิมพ์ครั้งที่ 4). เชียงใหม่:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ประคอง วรรณสูตร. (2542). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประคอง อินทรสมบัติ. (2543). การส่งเสริมสุขภาพวัยผู้สูงอายุ. ใน สมจิต หนูเจริญกุล, วัลลา ตันตโยทัย และรวมพร คงกำเนิด (บรรณาธิการ). *การส่งเสริมสุขภาพ: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติการพยาบาล* (หน้า 223-250). นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- ปิยะธิดา บุญทรง. (2550, ตุลาคม). Postoperative pain management. *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ เรื่องการบำบัดอาการเจ็บปวด*, เชียงใหม่.
- ปิลันธน์ ลิขิตกำจร. (2546). *ความสัมพันธ์ระหว่างการนอนหลับ ความปวด และผลลัพธ์ของผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องท้อง*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พงศ์การดี เจาทะเกษตริน, และก้องเกียรติ ภูณฑ์กันทรากร. (2547). *ความปวด ชุดตำราพื้นฐาน ความปวด (เล่มที่ 1)*. กรุงเทพฯ: เมดิมีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด.
- พองคำ ดิลกสกุลชัย. (2549). *การปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์: การประยุกต์ในการพยาบาลทารกแรกเกิด*. กรุงเทพฯ: พรวิวัน.
- มยุลี สำราญญาดี, และนันทา เล็กสวัสดิ์. (2541). *ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อกิจกรรมการพยาบาล รายงานวิจัย*, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรารักษ์ ภูมิสวัสดิ์, สถาพร ลีตานันทกิจ, สมชาย โทวณะบุตร, วชิร คชการ, เฉลิมชาติ วรณพฤกษ์, สิรินทร ฉันทศิริกาญจน และคณะ. (2548). *การดูแลรักษาโรคผู้สูงอายุแบบสหสาขาวิชา*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- วรรณภา ศรีชัยรัตน์. (2548). *นวัตกรรมและการพัฒนานวัตกรรมการพยาบาลผู้สูงอายุ*. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- วิทยา ศรีดามา, และชานินทร์ อินทรกำจรชัย. (2546). *Evidence-based clinical guideline ทางอายุรกรรม*. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาดา คุณาวิกตีกุล, วิจิตร ศรีสุพรรณ, รัตนาวดี ขอนตะวัน, เรมवल นันทศุภวัฒน์, อรพรรณ พุมอาภรณ์, และโรเบิร์ต แอล แอนเดอส์. (2543). *การพัฒนาคุณภาพการพยาบาล*. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์.
- วัชรารักษ์ หอมดอก. (2548). *การพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกด้านการจัดการกับความเจ็บปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมศรี รัตนปรียานุช. (2525). *ศึกษาวิธีลูกนึ่งที่สัมพันธ์กับความเจ็บแผลในผู้ป่วยผ่าตัดช่องท้อง*.

วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และ
ศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

สิรินยา พวงจำปา. (2548). *การทบทวนการวิจัยอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการใช้เทคนิคอ่อนคลายเพื่อ
บรรเทาอาการปวดเฉียบพลัน*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
พยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุริย์พร คุณสิทธิ์. (2550). *การประเมินผลการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกด้านการจัดการความเจ็บปวด
ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องท้อง ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว จังหวัดน่าน*.
วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัญญา สุทธเสนา. (2548). *ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการจัดการอาการปวดท้องเฉียบพลัน
โรงพยาบาลนครพิงค์*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล
ผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Albrecht, S., Frehner, J., Geislinger, G., Maass, A. B., Upadhyaya, B., Moecke, H. P., et al.
(2000). Postoperative pain control following reifentanil-based anaesthesia for major
abdominal surgery. *Anaesthesia*, 55(4), 315-322.

American Society of Anesthesiologists [ASA]. (2004). Practice guidelines for acute pain
management in the perioperative setting. *Anesthesiology*, 100(6), 1573-1581.

Appraisal of Guidelines for Research and Evaluation Collaboration. (2001). *Appraisal of
guidelines for research and evaluation [AGREE Instrument]*. Retrieved July 16, 2006,
from <http://www.agreecollaboration.org>

Avidan, M., Harvey, A. M. R., Pante, J., Wendon, H., & Ginberg, R. (2003). *Perioperative care,
anesthesia, pain management and intensive care: An illustrated colour text*. London:
Churchill Living Stone.

Barnett, S. R. (2003). Acute pain in the elderly surgical patient [Electronic Version]. *Clinical
Geriatrics*, 11(9), 30-35.

Bennett, P., & Marie, B. S. (2002). The epidemiology of pain. In B. S. Marie (Ed.), *Core
Curriculum for Pain Management Nursing* (pp. 45-53). Philadelphia: W. B. Saunders.

Borum, J. C. (2009). Care of patients with pain. In S. C. deWit (Ed.), *Medical-surgical nursing:
Concepts & practice* (pp. 136-156). St. Louis: Saunders.

- Burke, K. M., LeMone, P., & Mohn-Brown. (2003). *Medical-surgical nursing care*. New Jersey: Prentice Hall.
- Bruckenthal, P., & D'Arcy, M. (2007, May). Assessment and management of pain in older adults: A review of the basics, *Advanced Practice Nursing eJournal*, 7(1). Retrieved May 30, 2008, from <http://www.medscape.com/viewarticle>
- Celia, B. (2000). Age and gender differences in pain management following coronary artery bypass surgery. *Journal of Gerontological Nursing*, 26(5), 7-13.
- Clarke, M. F., & Carty, M. (2001). Comfort. In A. Potter & A. G. Perry (Eds.), *Fundamental of Nursing* (5th ed., pp. 1282-1322). St. Louis: Mosby.
- Conn, V. S., Burks, K., Rantz, M., & Knudsen, K. S. (2002). Evidence-based practice for gerontological nursing. *Journal of Gerontological Nursing*, 28(2), 45-52.
- Cousins, M., & Power, I. (1999). Acute and postoperative pain. In P. D. Wall & R. Melzack (Eds.), *Textbook of pain* (4th ed., pp. 447-791). Churchill Livingstone: Harcourt Publishers.
- Craven, R. F., & Hirnle, C. J. (2003). Pain perception and management. In R. F. Craven & C. J. Hirnle (Eds.), *Fundamental of nursing: Human health and function* (3rd ed., pp. 1141-1172). Philadelphia: Lippincott.
- Cutfield, G. (2002). Anaesthesia and perioperative care for elderly surgical patients. *Australian Prescriber*, 25(2), 42-4. Retrieved April 17, 2006, from <http://www.australianprescriber.com/magazine>
- DeLaune, S. C., & Ladner, P. K. (2002). Comfort and sleep. In S. C. DeLaune & P. K. Ladner (Eds.), *Fundamentals of nursing: Standard & practice* (2nd ed., pp. 915-952). Delmar: Thomson Learning.
- Department of Defense, Veterans Health Administration [VA/DoD]. (2002). Clinical practice guideline for the management of postoperative pain Version 1.2. *National Guideline Clearinghouse*. Retrieved April 6, 2006, from http://www.Guideline.gov/guideline/postoperative_pain.htm
- Ersek, M., & Poe, C. M. (2004). Pain. In S. M. Lewis, M. M. L. Heitkemper & S. R. Dirken (Eds.), *Medical-surgery nursing: Assessment and management of clinical problems* (6th ed., pp. 131-159). St. Louis: Mosby.

- Flaherty, E. (2000, January). Assessing pain in older adults. *Try this: Best Practice in Nursing Care to Older Adults*, 7, Retrieved May, 23, 2006, from <http://www.hartforddigh.org>
- Gagliese, L., Weizblit, N., Ellis, W., & Chan, V. W. S. (2005). The measurement of postoperative pain: A comparison of intensity scales in younger and older surgical patients [Electronic Version]. *Pain*, 117, 412-420.
- Hanks-Bell, M., Halvey, K., & Paice, J. A. (2004, August). Pain assessment and management aging. *Online Journal of Issues in Nursing*, 9(3). Retrieved March, 3, 2009, from http://www.nursingworld.org/ojin/topic21/tpc21_6.html
- Harmon, C. C. (2008). Drugs for the control of pain. In M. P. Adams, L. N. Holland & P. M. Bostwick (Eds.), *Pharmacology for nurses: A pathophysiologic approach* (pp. 223-243). New Jersey: Pearson Education.
- Herr, K. (2002). Chronic pain in the older patient: Management strategies. *Journal of Gerontological Nursing*, 28(2), 28-34.
- Hill, S. S. (2009). Care of preoperative and intraoperative surgical patients. In S. C. deWit (Ed.), *Medical-surgical nursing: Concepts & practice* (pp. 67-91). St. Louis: Saunders.
- Horgas, A. L., & McLennon, S. M. (2003). Pain management. In M. Mezey, T. Fulmer, I. Abraham & D. A. Zwicker (Eds.), *Geriatric nursing protocols for best practice* (2nd ed., pp. 229-250). New York: Springer Publishing.
- International Association for the Study of Pain [IASP]. (1979). Pain terms: A list with definitions and notes on usage. *Pain*, 6, 249-252.
- Kitcatt, S. E. (2000). Concept of pain and the surgical patient. In R. Pudner (Ed.), *Nursing the surgical patient* (pp. 79-95). London: Horcourt.
- Kwekkeboom, K. L. (2001, October). Pain management strategies used by patient with breast and gynecologic cancer with postoperative pain [Abstract]. *Cancer Nursing*, 24(5), 378-386. Retrieved May 3, 2006, from <http://www.cancernursingonline.com/pt/re/nca/abstract>.
- Larsen, P. D. (2000). Effective pain management in older patients [Electronic Version]. *AORN Journal*, 71(1), 205-208 .

Madigan Army Medical Center [MAMC]. (2002). *Clinical standard for pain management for patients in observation unit, ambulatory surgery & inpatients setting*. Retrieved January 7, 2005, from http://www.mamc.amedd.army.mil/clinical/standard/pain_main.htm

McCaffery, M., & Pasero, C. (1999). *Pain: Clinical manual* (2nd ed.). St. Louis: Mosby.

McCaffery, M., & Pasero, C. (2001). Using the 0-to-10 pain rating scale. *AJN*, 101(10), 81-82.

McDonald, D. D. (2006). Postoperative pain management for the aging patient [Electronic Version]. *Geriatrics Aging*, 9(6), 395-398.

McDonald, D. D., & Molony, S. L. (2004). Postoperative pain communication skill for older adults [Electronic Version]. *Western Journal of Nursing Research*, 26(8), 836-852.

McDonald, D. D., Thomas, G. J., Livingstone, K. E., & Severson, J. S. (2005). Assisting older adults to communicate their postoperative pain [Abstract]. *Clinical Nursing Research*, 14(2), 109.

Mertig, R. (2002). Preoperative and postoperative care. In A. G. Perry & P. A. Potter (Eds.), *Clinical nursing skill & techniques* (5th ed.). St. Louis: Mosby.

National Health and Medical Research Council [NHMRC]. (1998a). *Acute pain management: Scientific evidence*. Retrieved June, 20, 2006, from <http://www.painmgmt.usyd.edu.ac/assets/cp57.pdf>

National Health and Medical Research Council [NHMRC]. (1998b). *A guide to the development, implementation and evaluation of clinical practice guidelines*. Retrieved June, 20, 2006, from http://www.ausinfo.gov.au/general/gen_hottbuy.html

Puntillo, K. A., Miaskowski, C., & Summer, G. (2005). Pain. In V. K. Carrieri, A. M. Lindsey & C. M. West (Eds.), *Pathophysiological phenomenon in nursing: Human response to illness* (3rd ed., pp. 235-254). Philadelphia: W. B. Saunders.

Registered Nurses Association of Ontario [RNAO]. (2002). *Nursing best practice guideline: Assessment and management of pain*. Retrieved April 6, 2006, from <http://www.rnao.org>

Rosenquist, R. W., & Rosenberg, J. (2003). Postoperative pain guidelines. *Reginal Anesthesia and Pain Medicine*, 28, 279-288.

- Roykulcharoen, V., & Good, M. (2004). Systematic relaxation to relieve postoperative pain [Abstract]. *Journal of Advanced Nursing*, 48(2), 140-148. Retrieved May 15, 2006, from <http://www.intertacconnect.com/content/bsc/jan>
- Sauaia, A., Min, S. J., Leber, C., Erbacher, K., Abrams, F., & Fink, R. (2005). Postoperative pain management in elderly patient: Correlation between adherence to treatment guidelines and patient satisfaction. *Journal of the American Geriatrics Society*, 53(2), 274-282.
- Schofield, P., O'Mahony, S., Collett, B., & Potter, J. (2008). Guidance for the assessment of pain in older adults: A literature review. *British Journal of Nursing*, 17(14), 914-918.
- Schuler, M., Njoo, N., Hestermann, M., & Oster, P. (2004). Acute and chronic pain geriatric: Clinical characteristics of pain and the influence of cognition. *American Academy of Pain Medicine*, 5(3), 253-262.
- Sein, E., & Groh, K. (2002). Preoperative pain management patient education. *PRN Newsletter*, 4(2), 7. Retrieved July 12, 2006, from <http://www.Fccc.edu>
- Sherwood, G. D., Adams-Mcneil, J., Strack, P. L., & Disnard, G. (2003). Changing acute pain management outcomes in surgical patients. *AORN Journal*, 77, 374-395.
- Size, M., Soyannwo, O. A., & Justins, D. M. (2007). Pain management in development countries. *Anaesthesia*, 62(1), 38-43.
- Smeltzer, S. C., & Bare, B. G. (2000). Pain management. In S. C. Smeltzer & B. G. Bare (Eds.), *Brunner & Suddarth's, Textbook of medical-surgery nursing* (9th ed., pp. 175-201). Philadelphia: Lippincott.
- Smeltzer, S. C., & Bare, B. G. (2004). Concept and challenges in patient management. In S. C. Smeltzer & B. G. Bare (Eds.), *Brunne & Suddarth's, Textbook of medical-surgery nursing* (10th ed., pp. 217-248). Philadelphia: Lippincott.
- Timby, B. K., & Smith, N. E. (2003). *Caring for clients with pain: Introductory medical-surgical nursing* (8th ed., pp. 222-236). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Wilkie, D. J. (2000). Nurse management: Pain. In S. M. Lewis, M. M. Heitkemper & S.R. Dirksen (Eds.), *Medical-surgery nursing: Assessment and management of clinical problem* (5th ed., pp. 126-154). St. Louis: Mosby.